

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๔/๗๕๓๘

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กท. ๑๐๔๐๐

สพค. วันที่ 4/3/15
วันที่ 29/4/54
เวลา 10.35 น.

๒๘ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๑๑๗ /๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๖๒๒๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๐๐๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
 ๕. สำเนาคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๑๗๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๐๙๒ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๔๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๐
 ๘. สรุปการปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
 ๙. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๖๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓
 ๑๐. ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พ.ศ.
 ๑๑. ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง พ.ศ.

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง ขอความเห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๙) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งที่ ๑๑๗ /๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ จัดตั้งสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน ภายใน สศค. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และ สศค. ได้มีการจัดโครงสร้างแบ่งงานภายในและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามคำสั่งสำนักงานเศรษฐกิจการคลังที่ ๓๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑.๒ การปรับปรุงโครงสร้างของ สศค. โดยการจัดตั้งสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน (สพช.) มีวัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะนโยบาย ดำเนินการ และกำกับติดตามมาตรการและนโยบายรัฐบาลที่พัฒนาและส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินและสวัสดิการของประชาชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลและกระทรวงการคลัง ในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและความยากจนของประชาชน เชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ที่บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมาตรา ๘๔ (๖) ที่บัญญัติให้รัฐดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม คุ่มครอง ส่งเสริมและขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า บริการ และการประกอบอาชีพ

๑.๓ สพช. รับผิดชอบดำเนินมาตรการและนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล ได้แก่

๑.๓.๑ การแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนแบบบูรณาการ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๑) การขึ้นทะเบียนหนี้นอกระบบระยะที่ ๒ ภายในปี ๒๕๕๔ เพื่อต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบที่ดำเนินการในปี ๒๕๕๓ พร้อมกับดำเนินโครงการอาสาสมัครที่ปรึกษาทางการเงินครัวเรือน (หมอหนี้) ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบไปพร้อม ๆ กัน

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบภายใต้หลักการโครงการแก้ไขปัญหาหนี้และการฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔) โดยกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของข้อเสนอของแนวร่วมเกษตรกรไท เพื่อพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้แทนกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓) การสร้างกรอบการกำกับดูแลและบรรทัดฐานการดำเนินงานของผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นบุคคลธรรมดา และการติดตามทวงถามหนี้ที่เป็นธรรม ซึ่งกระทรวงการคลังอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว

๔) การป้องปรามการเงินนอกระบบเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชน โดยเฉพาะในระดับฐานราก ถูกฉ้อโกงจากการใช้บริการทางการเงินที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งดำเนินการ ตามพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

๑.๓.๒ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน ซึ่งรวมถึงการเร่งรัด ติดตามการให้สินเชื่อโครงการตามแผนปฏิรูปประเทศไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการขับเคลื่อนโครงการ ประชาวิวัฒน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน) โดยแยกการติดตามเป็นรายหัวข้อและ สศค. เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน และการพัฒนาช่องทางเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งเงินในระบบ การเงินฐานราก

๑.๓.๓ การพัฒนาโครงสร้างการเข้าถึงบริการทางการเงินและสวัสดิการ สำหรับประชาชนฐานราก

๑) การดำเนินการตามแผนแม่บทการเงินฐานรากซึ่งคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ให้มีความต่อเนื่อง และเป็น รูปธรรมครบถ้วน ซึ่งรวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรการเงินฐานราก การสร้างเครือข่ายขององค์กร การเงินฐานราก การพัฒนากรอบการกำกับดูแลระบบการเงินฐานรากที่เหมาะสม และการบูรณาการ การทำงานของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการเงินฐานราก

๒) การส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันรายย่อย หรือ micro insurance ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมระบบสวัสดิการบนหลักการพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน และการสนับสนุน ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการทั้งในเชิงพาณิชย์และการรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility)

๓) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเงินพื้นฐาน โดยเฉพาะกับ ประชาชนในชุมชนฐานรากและที่เป็นแรงงานนอกระบบ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ แนวทางและรูปแบบการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีความเห็นว่าการจัดตั้ง สฟช. มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยตรง

๑.๔ ภายในปี ๒๕๕๘ สฟช. มีเป้าหมายการดำเนินงานคือ ประชากรระดับฐานราก ทั้งหมดประมาณ ๑๒.๗ ล้านคน ซึ่งแบ่งเป็นประชาชนที่มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจน จำนวน ๕.๓ ล้านคน และประชาชนที่มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจนเล็กน้อย แต่ยังเป็น กลุ่มคนที่มีรายได้อยู่ในกลุ่มร้อยละ ๒๐ ของประชากรที่จนที่สุดในประเทศอีก จำนวน ๗.๔ ล้านคน ได้มี โอกาสในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการดำรงชีพ ระบบสวัสดิการสังคม ระบบการจัดหารายได้เสริมหรืออาชีพ ขาดหาย และระบบการออม และมีภูมิคุ้มกันจากหนี้สินภาคประชาชนและหนี้นอกระบบ โดยมีเป้าหมายที่เป็น รูปธรรมในระยะสั้น ดังนี้

๑.๔.๑ การกิจที่ได้รับมอบหมายในการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ได้แก่ การลงทะเบียนหนี้ในระบบระยะที่ ๒ และดำเนินกระบวนการแก้ไขปัญหานี้ในระบบภายในปี ๒๕๕๔

๑.๔.๒ การกิจต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของระบบการเงินภาคประชาชน ได้แก่

๑) การให้ความรู้เรื่องการป้องปรามการเงินนอกระบบ แก่หน่วยราชการและประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ประมาณ ๑๗ จังหวัด ในปี ๒๕๕๔ หรือมีผู้ได้รับการอบรมให้ความรู้ประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ คน

๒) การศึกษาและนำเสนอรูปแบบและกรอบกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมบทบาทและประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรการเงินฐานรากภายในปี ๒๕๕๔

๓) การจัดทำแผนที่ความต้องการและการให้บริการทางการเงินภาคประชาชนฉบับสมบูรณ์ภายในปี ๒๕๕๕ เพื่อใช้ในการวางนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลอย่างเป็นระบบ

๑.๕ การจัดตั้ง สฟช. จะไม่เกิดความซ้ำซ้อนของภารกิจกับหน่วยงานอื่น ๆ ใน สศค. และกระทรวงการคลัง รวมทั้งไม่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐในระยะเริ่มแรก เนื่องจากเป็นการบูรณาการบทบาทภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชนที่กระจายอยู่ในส่วนงานอื่น ๆ ของ สศค. และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเข้าไว้ด้วยกันให้เป็นระบบ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการดำเนินภารกิจสำคัญและจำเป็นตามนโยบายรัฐบาล โดยใช้การเกลี่ยอัตรากำลังที่มีอยู่เดิม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๑.๖ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบการขยายระยะเวลา มาตรการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงาน รวมทั้งการขอจัดตั้งองค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐในสังกัดฝ่ายบริหาร (ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ) จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ยกเว้นการจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงาน เพื่อรับผิดชอบงานตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้สั่งการให้ดำเนินการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)

๒. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

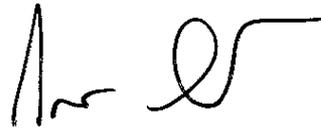
การปรับปรุงโครงสร้างของ สศค. และความรับผิดชอบของ สฟช. ตามข้อ ๑.๑ - ๑.๕ จะทำให้กระทรวงการคลังมีกลไกถาวรที่เป็นระบบ ซึ่งสามารถกำกับดูแลและพัฒนาในภาพรวมของการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลด้านการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนอย่างบูรณาการ และการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการเงินภาคประชาชนอย่างยั่งยืน โดยเกิดผลงานเป็นรูปธรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การดำเนินงานของ สฟช. เป็นการบูรณาการภารกิจที่กระจายอยู่ในส่วนงานต่าง ๆ ในกระทรวงการคลังและ สศค. มาไว้ด้วยกัน และไม่ของบประมาณด้านบุคลากรภาครัฐเพิ่มในระยะเริ่มแรก ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๑ หลักการให้กระทรวงการคลังปรับปรุงโครงสร้าง สศค. ด้วยการจัดตั้ง สพช. โดยให้ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ตามนัยข้อ ๑.๖

๒.๒ หลักการร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐) และ ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงการคลัง พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑) และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อตรวจพิจารณาและดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรกต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๑๒

โทรสาร. ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๘๕